

TRANSLATION
ITEM No. 8112/53

File

HUNGARY

AGRICULTURE

August 6, 1953

Report from NAGYLOZS

SOURCE LINZ: 18-year-old man from county Sopron.

OBSERVATION DATE: 1952 - to July 12, 1953.

Agricultural Decrees

The list of kulaks in NAGYLOZS includes six families.

In the autumn of 1952, we had instructions to sow wheat on six hold, and rye on 1 hold 800 fatoms. - In 1953, we had to sow corn on one hold, lin-seed on 2 hold, sunflower on one hold, potatoes on one hold, sugar-beets on three hold.

Taxes for 1953 were 1,300.- ft.

In contrast to last year's poor sugar-beet crop, this year's crop promises to be very good.

Kolhos

NAGYLOZS itself has no kolhos. The kolhos in nearby villages are far behind with their harvesting. It is said that factory workers are ~~from~~ taken to these various kolhoses by truck from Sopron, and have to work each evening. Military forces are also used for this purpose.

The huge castle at NAGYLOZS has been expropriated and fixed up as a home for the aged, containing about 350 individuals.

Farmers who own horses can earn additional money by transporting goods or working in the nearby woods.

Although the local people do not hunt, the woods are used as hunting grounds for the Communists of nearby villages.

ITEM No. 08112/53

HUNGARY

AGRICULTURE /0203/
/0214/
/0217/
BORDER ZONE /0402/

M.J.
6 Aug
XIII-275/W/b

Report From NAGY-LÓZS.

SOURCE LINZ:

18 -year- old young man who came with his mother and three brothers from Comitát Sopron. Crossed the border 12-13 July 1953.

DATE OF OBSERVATION: 1952 until 12 July 1953.

SUMMARY:

1. Communist leadership;
2. Agricultural orders;
3. Kolkhoz;
4. Sovkhoz;
5. Field reform -old people's home;
6. Transportation and forest work, hunting;
7. Border zone.

EVALUTION COMMENT:

This report has the great value of up-to-dating our general information on some subjects, particularly in some details concerning the harvest in 1953.

The name and position of RÁKOSI are confirmed, the names of villages are UNCONFIRMED in our files.

The reported conditions concerning the kulaks are in agreement, with the general situation. The existence of the PETŐHAZA sugar factory is confirmed as are the conditions of the planting and growing of sugar beets.

The State farm at SOPRONHORPÁCS is well-known as is its director. The press often relates the experiments carried out at this State farm.

/more/

1.

The SOLYMOSSY family is also well known. It is interesting to point out the opinion of the farmers on the family, which shows the feelings of the peasants toward this family of landlords.

The given details of the game and hunting are in agreement with some recently received reports on the same subject and originating with the same area of the country as this subsource.

The reported conditions in the border zones may be considered routine; however, it must be noted that in subject area new mines were laid out in June 1953. This part of the report may be used as a warning! See on the village NAGYLÓZS Item No. 483/52.

+ + +

Kommunista vezetőségi

A tanácselnök RÁKOCI József, 28 éves, a volt uradalmi kanász fia, értelmes, jó beszélő készséggel bíró ember,

a párttitkár az elnök öccse, RÁKOCI Ferenc, rendes, hallgató ember, aki egyúttal a községi bikákat is eteti és gondozza. Gyűléseken nem beszél, - de nem is tudna - csak a cigarettát szivja hallgatva.

A végrehajtó bizottság titkára SOMOGYI Gyula, 40 éves, nő, három gyermeke van, volt jegyző. Igen rendes ember, tulajdonképpen az ő vállain nyugszik az egész hivatalos levelezés gondja.

Mezőgazdasági rendeletek.

A NAGYLÓZS község kuláklistán kilenc család neveszerepel, köztük a forrás nagyapja, anyja és két fiu testvér, 18 és 16 éves és 15 és 8 éves még iskolás fiu, akik 24 hold földön gazdálkodtak. Állatállományuk egy pár ló, 1 db. tehén, 2 db. két éves tinó, két db. borjú, 2 disznó, 15 tyúk, kb. 70 db. csirke volt.

Az 1952 év őszén hat kat. holdon búzát, 1 hold 800 négyszöglőn rozsot kellett vetni.

Rendelet szerint szerződött vetemény 1953-ban egy hold kukorica, 2 hold lenmag, 1 hold napraforgó, 1 hold krumplic, három hold cukorrépa volt. Azonkívül három holdon lucernát, 1 holdon zabosbúkkönyt, 2 holdon takarmányborsót, 400 négyszöglőn sárgarépat kellett termelni.

/more/

Egy holdon szőlő volt telepítve. Adó 1953 évben havi 1.300 forint volt, de még 1952 évből is volt tartozás, úgy, hogy a hátralék adók, büntetéspénzek 53. júniusában 20.000 forinton felül állottak. Békekölcst 2.000 forintot kellett jegyezni.

A PETŐHÁZA-i cukorgyárral kötött szerződés szerint a répát a PINNYE-i vasutállomáson kellett leadni, a múlt évi gyenge 270-80 mázsa termésből az átvevő 9-10 %-ot levont. A fizetendő pénzösszeget mindjárt adóhátralékba kellett befizetni. A cukorjárandóságot is valami fortéllal egy másik gazda nevére utalta ki a gyár. Ebből két mázsát el is dtak a NAGYLÓZS-i Szövetkezeti bolt-nak, kilóját 9.- forintért. A család csak körülbelül 10-15 kg-ot tartott meg, mert féltek, hogy elkobozzák.

A cukorrépa felelős HORVÁTH István nyolc gyermekes gazda, igen rendes ember, akinek ez a hivatal sok gondot okoz. Ő osztja ki a gyár által kiutalt műtrágyát és pétisót. Holdanként 50 kg. műtrágya, + 12 kg. pétisó. Ha lehetett, a gazdák elcsentek a műtrágyából, ezzel a krumplit, a szőlőt és olyan terményt is megtrágyáztak títokban, amiből sajátmaguknak is termett.

Az idén, kb. kéthetes esőzés miatt a répák igen el voltak gazosodva. Általában jó termésre van kilátás, dacára annak, hogy a gabonák megdőltek, amit nem lehet géppel aratni.

Azonkívül van sok csak ritkán bevetett terület, mert nem volt vetőmag. Egyesek, saját érdekükben is jóformán 10-20 kg.-ként koldulták összea vetőmagot. Vagy csérelgettek 1 mázsa búzáért adtak 250 kg. torzsás kukoricát.

Kezdetben a tanácsban hivatkoztak felsőbb rendeletekre, hogy az aratást nyolc nap alatt be kell fejezni. De azután abbahagyták hiábavaló beszédet, mert úgy sem használt, az aratás 15-18 nap késéssel fog befejeződni, az időjárás nem igazodik a kommunista rendeletekhez.

TSZCS.

NAGYLÓZS-on nincs TSZCS, de a többi községekben, ahol van, ott azok nagyon hátravannak az aratással. Azt beszélnek, hogy a SOPRON-i gyárak munkásait délután 15h-16 h után tehergépkocsikon szállítják aratási munkára.

Ugyancsak igénybeveszik a katonaságot

Állami gazdaság.

A környéken a legszebb buzája a SOPRON; HOPÁCS-1 állami gazdaságnak van. Vezető SEDLMEIER Kurt okleveles, híres gazda.

A mintagazdaságnak SOPRONKÖVESD-től délre eső területében is voltak nagy buzatáblái ezeken körülbelül minden 500 méterre egy nagy fatábla jelzés volt "BETAB" felirással". Ez a buza azilárdan állott, nem volt megdőlve, amint mondják, sok pétisót is kapott. Ezt a buzát lehetett is géppel aratni.

Földreform, szeretetház.

NAGYLÓZS volt földesura br. SOLY-MOSSY Zsigmond állítólag Amerikában él. A nagymama, aki-nek Balaton melletti villáját elvették, PEST-en oseléd sorban van. A nagy kastélyban agok részére szeretetház létesült. Körülbelül 350 létszámú ellátottról HORVÁTH Vilmos gond-nak, volt mézárós gondoskodik, aki a kastélyt is rendben tartja.

A községbe napi 3 mázsa kenyér ér-kezett a népholtba, ebből egy mázsát a szeretetháznak kel-lett átadni, a többi az egész falunak került kiosztásra.

A néhány-ezer hold földbirtok fel-osztásra került. Az egyébként népszerű bárói családról ugy gondolkoznak, ha változás esetén visszakerülnének, vissza-kaphatnak 100 holdat és az erdőt, a többi, a jelenlegi bir-tokosok kezén marad, hiszen azok ugy sem kommunisták, hanem rendes magyarok, akik a földet megérdemlik.

Servenál telep; SVAJC-1 bikatelep;

A "Servenál" főtelep KISLOZS-on van, ahol körülbelül 2.000 db. disznót tartanak, köztük kb. 1.000 db. anyakocát, a másik telep LOZS-on van a majorban, itt körülbelül 1.400 darab süldő disznó van.

Az állatorvos NÉMET Ferenc, az al-földről került oda.

Az év májusában PINNYE községben lévő majorba 150 db. Svajcból importált tenyészbika érke-zett. További felhasználásuk célja ismeretlen.

Fuvar és erdei munkák, vadászati

A gazdák, akiknek lovuk van, fuva-rozással, vagy erdei famunkákkal kereshettek pénzt. A

/more/

4.

A "Belsped" a Csörgető-majori téglagyárból a KÖVESD-i vasútállomásra történt egy napi fuvarozásért 80.-forintot fizetett, azonban ebből bizony százalékot levont úgy, hogy kézhez körülbelül 65.- forintot kapott a gazda.

A télen volt erdei munka, havi 26 normál nap munka után mikor naponta 2 q³ fát kellett ki-termelni a munkás kapott 9 q³ fát, amit eladhatott.

Azután volt még április hónapban egy hetes erdőtisztogatási munka felesben. Ez igen jól fi-zetett.

Itt az erdei munkáknál tapasztal-ták az emberek, hogy az erdők talaja vaddisznóktól sok he-lyen össze van turkálva. Vaddisznó Sopron megyében igen ritkán fordult elő, de most gyakrabban, sőt tavaly LOZS környékén lőttek is egy 150 kg-os kant.

A községi tanács tagjai nem vadásznak, de a szomszéd községek kommunistái igen. Vadászati eredmények ismeretlenek. Megfigyelés szerint a vadállomány gyér a régi viszonyokhoz képest, foglyot és nyulat még látni, fagán ke-vés, a békeévekben 1500-2,000 db. kakast is lőttek. Őz még akad, kevés a szarvas, a dímvad kipusztult.

Az orvadászászokat üldözik, a be-szeéd szerint az év tavaszán egy /NU/ OSLI-ba való emert el-fogtak és bezárták. Más hír szerint, ugyancsak elfogtak kör-nyékbeli 2-3 fiatakorut, akik közül egyik egy régi katona-puskával próbált vadászni ezt 5 évre elítélték.

Határzóna.

A SOPRONKÖVESD-től nyugatra fekvő ha-tárrészt a községből induló határőrjárőrök portyázzák. Az Austriából átfolyó "Nikitscher Bach" /FÜLES-i patak/ a határ-nál széles deszkapallóval van befedve, földdel beszórva, ezen halad a drótkadály és a nyomsáv. A sekély meder is el van dróttal zárva.

Az erdőben a határ közelében külön-böző magasságban elhelyezett rakétahúzó drótok vannak.

A 6-8 m széles nyomsávban a drátaka-dály előtt kb. 1. 2. 5. méter távolságig vannak uj aknák tele-pítve botló dróttal. Ezeket az uj aknákat ez év július havában helyezték el.

End.